

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem Mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

VABILO

na

☞ javen ljudski shod ☜

katerega priredi

katoliško politično društvo za Dolenjsko
v nedeljo, 2. septembra ob 3. uri popoldne
pri TREH FARAH poleg Metlike.

Poročali bodo:

1. Poslanec **V. Pfeifer**: o svojem delovanju v državnem zboru.
2. Vodja **R. Dolenc**: o gospodarskih razmerah na Belokrajskem.
3. Župnik **F. Schweiger**: o vplivu verskega življenja na gmotno blagostanje narodovo.
4. Poslanec **F. Povše**: o davčni reformi.
5. Dr. **J. Krek**: o kapitalizmu in njegovih pogubnih nasledkih za kmečki in obrtni stanter o kmečkih zadrugah.
6. Nabiranje novih udov v „katoliško politično društvo za Dolenjsko.“

K obilni udeležbi vabi

Odbor „katol. političnega društva za Dolenjsko“.

PODLISTEK.

Nenavadna sedemsto-letnica.

Mej zgodovinske dogodiljaje l. 1194. moramo prištevati čudno spreobrnjenje nekega žida, o katerem se je njega dni veliko pripovedovalo. Takrat je živel na Dunaji, tako pravijo, neizrečeno bogat žid. Dan današnji se sicer ne čuje rado, da bi se govorilo o tacih rečeh; še težje pa je čuti, ako se židom še kaj več očita, ako se reče, da niso samo bogati, ampak tudi skopi. Saj je dokazal profesor Nothnagel, da so židje vsestransko brez hibe, to pa ne bi bilo resnično, ker skopost je na vse zadnje vendar-le hiba. V istem času pa še ni bilo profesorja Nothnagel-na, in Dunajčanje so bili tudi vže takrat predrzni židožrci. Imel je ta imoviti žid na Zidovskem trgu lastno hišo, katero so sploh imenovali „pri skopem ključu“, in menda ne zastoj. Nikdar namreč se ni obrnil

Volilni shod v Trebnjem.

(Konec.)

G. državni poslanec Povše je nadalje govoril o volilni reformi t. j., da je treba prenarediti volilni red in volilno pravico. Sedaj na Dunaji 353 poslancev postave dela; te poslance pa volijo kmetje, meščani, grajščaki in obrtniki ter trgovci. Ali kakor se sedaj voli, se godi med stanovi največja krivica kmetom, med narodi pa Slovencem; veliko večje število poslancev jim gre, kolikor jih res imajo. Posebno pa se še krivica godi delavcem, ki morajo tudi za vojake služiti, indirektno davke plačevati, pravice pa nimajo poslance voliti. Delavci po svetu se poganjajo za to pravico, in vlada jim jo hoče dati, pa le fabriškimi delavcem, ki naj bi volili za-se 44 poslancev. Zakaj bi pa kmečki delavci ne imeli te pravice, če jo imajo fabriški? G. poslanec pravi, kadar se bo ta postava sklepala, da se bode potegoval za pravico. Nazadnje pozove pričujoče volilce, naj bi mu konec shoda povedali svoje želje.

Nazadnje spregovoril je g. deželni poslanec Žitnik: Glavne reči iz deželnega zbora povedal

ključ v ključavnici, ako je lačen berač miloščine prosil pred vrati, in vedno nepremakljiv je bil tudi ključ v denarnici, ako je bilo treba kaj iz nje vzeti, in ko bi veljalo celo za lastno osebo.

Kako si je žid nabavil svoje obilno premoženje, o tem nič ne pove zgodovina, samo to pravi, da ga je imel in skrbno varoval. Prizadeval si je gotovo tudi množiti svoje zaklade, a ne z obrezovanjem, dasiravno je bil v tem poslu pravi mojster, da mu ni bilo para. Obrezoval pa je male židovske sinove, nemara da tudi novce, toda o tem zopet ne črhne besedice zgodovina, pač pa ga hvali, da je obrezoval popolnoma brezplačno, iz gole verske gorečnosti. Omislil si je celo lastno ladijo na Donavi, zakaj klicali so ga daleč na okolu v židovske družine, v katerih se je pomnožil moški zarod.

Izmael mu je bilo ime, temu premožnemu židu in izurjenemu moheljnu, to je obrezovalcu. Nekega jutra na vse zgodaj pride k njemu prosti

☞ Današnji list ima dve strani priloge. ☜

Vam je že gospod dr. Papež. Kam gre naš denar, vpraša kmet; povedal bom, kam pojde letos. Deželni zbor stane 6900 gld., deželni odbor 54.000 gld. Dežela ima dve hiši, most v Krškem, kmetijsko šolo na Grmu, kar vse veliko stane, 54.000 gld. bo šlo za vodnjake, uravnavo hudournikov in rek, za osuševanje zemljišč, za pogozdovanje krasa. Zakaj pa nam nič, bo kedo vprašal. Prosite, kedar bo treba; kdor prosi, dobi. Za bolnišnico, blaznico, kjer so norci, najdenišnico in porodnišnico gre nad 131.000 gld. Posebno veliko stanejo bolniki v špitalih v Zagrebu, Karlovcu, Trstu; lansko leto čez 72.000 gld. Strašno draga bo nova bolnišnica v Ljubljani, čez 200.000 gld. bo dražja, kakor so mislili. Cest prej niso veliko delali, zadnja leta povsod nove ceste, letos se bo porabilo zanje 173.000 gld., za občinske ceste in mostove 48.000 gld. Dasiravno so učitelji slabo plačani, vendar šole veliko stanejo (pa naj bi jih bilo manj, se oglasijo nekateri).

Vsi stroški Kranjske dežele za letos znašajo čez milijon goldinarjev (1.180.000 gld.) Kje se bo denar vzel? 115.000 gld. nesejo deželne hiše in posestva, vse drugo treba je dobiti pri davkih. Nekaj nese dac od vina; od šnopsa pray veliko, namreč 175.000 gld. čistega dobička. Kar pa še zmanjka, dobiti so mora pri davkih. Na 100 gld. cesarskih davkov bilo je zdaj 28 gld. deželne priklade. Pa bo premalo. Nekateri poslanci so hoteli deželno priklado zvišati, da bi bila 32 gld. na 100. Drugi so rekli, naj se za letos 250.000 gld. na posodo vzame, ker vendar ne bo zmeraj toliko stroškov, kot ravno zdaj, ko se bolnišnica v Ljubljani zida; in pa na pivo naj bi se tudi naložil davek: eden krajcar od litra, kar bi neslo na leto okroglih 100.000 gld.

žid, — s tem pa ni rečeno, da so židje tudi sužnji, ampak le, da je bil ta žid prosto in skromno opravljen — ta poprosi imenitnega moheljna, naj bi blagovolil iti z njim, da bo obrezal njegovega novorojenega sinčka.

Izmael se kar nič ne obotavlja. Nemudoma zbere skupaj vse, česar potrebuje, pripravi se na pot in odrine s tujcem.

Nekoliko ur se vozita mirno in brez vsacega zadržka po gladki veliki cesti, slednjič pa sta jo morala kreniti na stransko pot, ki je držala skozi velik gojzd. Konji so se kar penili truda in vročine. Čim dalje se vozita, tem temnejše nastaja v gozdu, tem bolj se križajo potje, gojzda pa le noče biti ne konca ne kraja. Slednjič se začne svetliti v šumi, a ne vidita družega, nego strah in nevarnost. Prav tik pota zija na eni strani globok prepad, na drugi strani pa štrlé kvišku strme pečine. En sam korak na desno ali na levo, in bilo bi po njih. A premda je bil pot

Gospod poslanec obljubi, da se bo potegoval za koristi kmetov, kedar se bo delala lovška postava, če bi zopet silili napraviti višjo deklško šolo. (Naj jo plačuje kedor jo rabi! Bravo! izmed volilcev.) Ob enem pa volilci sprožijo notarsko zadevo, namreč sitnosti in stroške, ker se mora za vsako malo reč pri notarju pismo delati. Ko je gospod Žitnik končal, začelo se je splošno pogovarjanje, ki je prenehalo le za par minut, da je domači g. župan zahvalil se gospodom poslancem za njih delovanje in za poročilo, ter priporočil jim, naj tudi v prihodnje delajo po geslu: „vse za vero, dom, cesarja“, posebno v blagor vernega kmečkega ljudstva, na katerem sloni sreča domovine.

Shod katol. političnega društva na Pristavi pri Tržiču.

Vsi shodi imenovanega društva so bili sijajni. Gotovo smemo ravno to reči o gorenjskem shodu pri Tržiču. Po krasnih pripravah in obilnem številu, v katerem so prišli vrli Gorenjci k shodu, so pokazali, da so res možje, ki vedó ceniti vero in dom in zlasti še svojo gospodarsko korist. Mali prostor vašega lista nam ne pripušča o tem obširno govoriti, marveč hočem podati le nekatere poteze z namenom, da se Dolenjci navdušite za podobni shod vašega katoliškega političnega društva, katerega boste imeli 2. septembra v Metliki. Upam namreč, da za Gorenjci nikakor ne boste zaostali, jih morda po številu celo prekosili, ker so vaše potrebe večje nego Gorenjske,

Udeležilo se je shoda nad 2000 ljudi, med katerimi je bilo jako mnogo gorenjskih županov, duhovnov, pa tudi izobražencev iz Tržiča in go-

toliko nevaran, vozil je vajeni tujec tako hitro, kakor popred.

Bilo je uže skoraj polnoči, odkar se vozita, in še le zdaj je postal pot nekoliko boljši, voz drdra bolj mirno. Z vidnim veseljem ugleda Izmael od daleč obilno število razsvitljenih oken.

„Oj, to je pa veliko mesto; tu bova ostala, kaj ne?“ vzklikne zadovoljno.

„Da, tu smo.“ odgovori tujec; „v tej vasi jaz prebivam.“

„Kaj? To da je vas? Saj so poslopja kakor v mestu!“

„Naši prebivalci so bogati, a najbogatejši mej njimi smo mi židje. Ali vidite tisto hišo tam na desno, ki je najbolj razsvitljena? Tam je moje domovanje.“

„Kdo bi bil mislil, da ste Vi tako bogati! Vaša obleka tega pač ne razodeva.“

„Ali se pozna pa Vam, da ste tako premožni? Vidite, da ne smemo človeka soditi po obleki.“

renjskih mest. Gg. govorniki iz Ljubljane so nam tudi pripeljali še družih dražih narodnjakov iz glavnega mesta.

Po prisrčnem pozdravu domačega gospoda župana je povedal v jedrnatih besedah g. deželni in državni poslanec Povše, kakšen namen ima shod, ter naprosil g. deželnega odbornika dr. Papeža, naj prevzame predsedstvo, dokler on govori. V svojem govoru razpravlja, kako kmečki stan propada vsled mogočnega kapitala konkurence in tovarn; kako je padla cena kmetkim pridelkom, nasproti pa so se podražili posli in davki. Treba je kmetu pomoči. Živinoreja še nekaj nese, a tudi tukaj imamo že nevarnega tekmeča, ker Avstralija preti, da hoče s parobrodi preskrbljevati naše kraje z mesom in živino. Na Gorenjskem pa se ravno sedaj znižuje število goveje živine. Tu je treba pomagati, izboljšati namreč planinarstvo; treba je gozdne postave, ki bode varvala kmeta in pašnike. Da se pa to zgodi, morajo skrbeti dežela, pa tudi dotični kmetje sami s prošnjami.

Druga reč, ki je posebno nevarna Gorenjcem, je kupovanje celih kmetij po bogatinih. Kmetje, varujte se, da ne postanete sužnji iz gospodarjev, skrbite, da se ohrani kmetki stan, ki je gotovo podlaga državi. Zato kaže g. govornik z zgledi, kako tujec grabi po našem svetu. Kdor ljubi svoj rod, naj skrbi, da ta krasen svet nam ostane. Ljubimo svoj prelep dom, ne dajmo ga tujcem!

G. posl. Žitnik našteva vzroke, radi katerih propada kmetki stan. Žal, da ne moremo o tem obširno govoriti. Opomnil je pred vsem, kako napačna je trditev, da naj duhoven govori samo v cerkvi, za drugo pa se naj ne briga. Dokazal je marveč, da je duhovnu dolžnost govoriti povsod,

Vém pa, da imate Vi več pod palcem, kakor najpremožnejši trgovec na Dunaji, in vendar se delate, kakor da bi bili tako revni.“

Kaj tacega Izmael ni pričakoval. Grozno ga je iznenadila ta beseda, zakaj v tem oziru je bil jako občutljiv. Da je on bogat, o tem ni smel nihče nič vedeti, še misliti ne kaj tacega. „Kaj? Ali jaz da sem premožen,“ pravi ves prestrašen. „Kaj pa se Vam sanja!“ jeclja nadalje. „Moj Bog, bornih par beličev za stare dni, to je vse, kar zmorem, pri sebi pa nimam prav nič.“

Tuji žid se glasno nasmeja. „Kaj pa se bojite? Ali mar mislite, da Vas bom oplenil? le nikar se ne bojte, ne uidejo mi Vaši zakladi.“

Kaj čudno mu doni po ušesih tako govorjenje, dobremu moheljnu. Tesno mu postaja pri srcu, a ni utegnil dolgo premišljevat, ker potnika sta se uže toliko približala svojemu cilju, da sta mogla posamezne hiše natančneje razločevati. Bile so zares prave palače brez kmetijskega poslopja,

kjer se gre za blagor ljudstva, iz katerega je vzrasel.

Naštel pa je sledeče vzroke, radi katerih propada kmetki stan:

1. Prvi vzrok so veliki davki, ki so sicer potrebni, a resnica je, da je kmetki stan v primeri z drugimi stanovi z njim preobložen.

2. Drugi vzrok je šnopsarija. Gorenjci bодite pametni, ne pite špirta, je zaklical gospod, saj pravega žganja ne dobite, špirit pa je strup za naš narod.

3. Tretji vzrok so dolgovi s prevelikimi obrestmi. Oderuhi, judje imajo kmeta v krempljih. Pri nas ni tako grozno, kakor drugod, a vendar vže prehudo.

4. Četrti vzrok so velikanske dote. Grozna dota se intabulira, pri ženitnini se raja in pleše, ne pomisli pa se prej, kakor čez 3 dni, ko marsikdo že vpije, gorjé! Velike dote so kmetiska baharija, ki je pa strašno draga in pogubna.

5. Peti vzrok je razkosovanje zemljišč, pri katerem govori posestnik: „Jaz sem gospodar, kaj meni mar stara in otroci“; a to je kletev, ki v kratkem vrže gospodarja, staro in otroke.

6. Šesti vzrok je noša. Nekdaj so nosili platno, domače sukno in irhaste hlače, pa so bili premožni, sedaj nosijo kmetje cunje, pa bomo kmalu vsi berači.

7. Sedmi vzrok so dragi posli. Vse hiti v fabrike in k železnicam, kmet pa nima ne hlapca ne dekline, in če ga dobi, mora slabotneža plačati dvakrat, trikrat tako drago, kakor pred leti dobrega delavca. Tu je treba postave, ki bode kmetu vsaj kolikor mogoče pomagala.

Slednjič govori prekrasno g. dr. Krek o delavskem vprašanju; ali ker je spis za vaš mali

in po vsi pravici bi se mogla imenovati kraljeva palača tista hiša, o kateri je rekel tuji žid, da je njegova. Skozi visoka vrata se je prišlo na prostorno dvorišče. Tukaj je uže čakalo veliko število bogato opravljenih strežajev; nekteri so pri tekli pomagat z voza gospodu in njegovemu gostu, drugi so spregli utrujene konje, spet drugi spravljajo voz pod streho, gospodar sam pa spremlja strmečega moheljna po krasnih, bujno razsvitljenih hodnikih v drugo nadstropje in ga pripelje skozi sijajno olepšane prostore v sobo svoje gospe.

„Tu sem Ti pripeljal imenitnega moheljna, ktereга si želela, moja draga!“ Pogovarjaj se ž njim, jaz pa grem mej tem pogledat, jeli vse pripravljeno za jutrušnjo svečanost.“ S temi besedami zapusti gospodar moheljna samega pri svoji ženi.

Izmael je bil kakor očaran, kar besedice ni mogel pregovoriti. „In to naj bi bil vaški žid, ki živi kakor princ!“ misli sam pri sebi in ogle-

list brez dvoma vže preveč narasel, mora o tem molčati.

Sklepam z željo, naj ta gorenjski shod rodi obilen sad, kar pričakuje tudi od vašega dolenskega shoda, kakor tudi od notranjskega, ki se bode vršil isti dan v Vipavi.

Naj donese trud naših katoliških političnih društev istinito korist splošni domovini!

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Na **Mažarskem** še vedno čakajo, kaj se bo zgodilo s predlogo o civilnem zakonu. Duhovi so vedno bolj razburjeni. Katoliška stranka neumorno deluje. Eden izmed vodij te stranke, knez Odescalchi, priporoča v nekem pozivu, naj prenehajo vsi narodnostni prepiri, katoliška ideja naj vse pobrati in združi v močno vojsko zoper liberalizem. Na tej podlagi se snuje sedaj neka ljudska stranka, ki se bo stanovitno upirala brezvernim naporom in zlasti delovala v to, da se zboljša gmotno stanje nižjim stanovom, zlasti delavcem.

Na **Dunaju** je bil v prvi polovici avgusta krščansko-socijalni shod, katerega se je udeležilo okoli 400 mož. Vrstilo se je mnogo jako poučnih, učenih govorov o društvenih, družinskih in verskih stvareh. S tem gibanjem se zastavlja močan jez židovsko-liberalnemu delovanju v Avstriji. Možje, ki so slišali te govore, (tudi Slovencev je bilo dokaj zraven), ponesó te ideje krščanske na vse strani, kjer jih bodo uvajali v življenje. Na Dunaju krščanska stranka vedno bolj zmaguje.

Kakor je pokazalo zadnje volilno gibanje na **Koroškem**, je tudi tu liberalizmu že odklenkalo, ker je zmagala konservativna stranka. Kandidat

duje krog sebe dragoceno hišno opravo in velika pregrinjala iz težkega brokata in svilene zastore in postelje iz čistega damasta in pa lepo gospo, o kateri bi vsak prej mislil, da je kneginja, kakor pa, da je vaška židinja.

Slednjič povzame gospa besedo rekoč: „Dobro nam došli, gospod! Iz srca me veseli, da ste prišli moje dete požidit,“ hotela je reči: obrezat.

„Zakaj pa ne bi bil prišel?“ odgovori mohelj, „saj nisem še nikoli nikomur odrekel, kateri me je prosil, da bi ytisnil krvavo znamenje zaveze njegovemu otroku. Nekaj pa se ne morem prečuditi; mislil sem, da bom prišel k navadnemu vaškemu židu, pa temu ni tako; tukaj je, kakor pri kakem knezu.“

„Niste se motili, rabi! Moj mož je zares mogočen oblastnik, kateri gospoduje čez velika kraljestva in na milijone jih je njemu podložnih. On je kralj vseh šedimoy.“

(Konec sledi.)

krščansko-socijalne stranke, Peitler, je namreč bil pri državnozbornski volitvi na Gorenjem Koroškem z osmimi glasovi večine izvoljen proti nemško-liberalnemu kandidatu Winklerju.

Kaj je novega po širokem svetu?

Na **Francoskem** sedaj prav za prav anarhisti vladajo. Čeprav jih preganjajo na vse kriplje, vendar vse nič ne pomaga. Caserio je bil umorjen 16. avgusta. Umrl je nespokorjen; smrti se je silno bal. — Te dni je stalo pred sodiščem 30 anarhistov, a le jedno tretjino so jih obsodili, vse druge so izpustili. Menda se boje še hujše zarote, ako bi strogo postopali z njimi. Ta popustljivost do te popolno sprijene, nečloveške drhali se bo še bridko maščevala nad celo deželo.

Na **Angleškem** vlada huda nevolja zoper gosposko zbornico, ker je zavrgla predlogo o irskih najemnikih. Kakor se kaže, bodo Irci še mnogo trpeli, predno pridejo do svojih pravic.

V **Švici** so se združili vsi katoličani v novo katoliško stranko. Z združenimi močmi bodo ložje vplivali na vlado, ki doslej nikoli ni hotela pravična biti.

V **Bolgariji** se nepokoj še sedaj ni polegel. Največ so krivi temu razdoru Rusi, ki vse poskušajo, kako bi katoliškega kneza Ferdinanda pregnali in deželo Rusiji pridružili.

V **Spletu v Dalmaciji** se je vršil te dni shod učenjakov, ki se bayijo s krščanskim starinoslovjem. Došlo jih je mnogo iz vseh kraljestev, raznih narodov in raznih ver; zboru so se udeležili tudi dalmatinski škofje. Tako katoliška ideja vstaja in zmaguje na vsej črti!

Piše se nam:

Iz **Šmihela pri Novem Mestu**. 14. avgusta se je sklenila tukajšnja dekliska šola, s katero je združena šola za gluhoneme deklice. Po zahvalni službi božji je bila v šolskih prostorih samostana šolskih sester, javna skušnja iz vseh predmetov, pri kateri so bili navzoči mil. g. prošt Peter Urh in mnogo gospode iz mesta.

Najpreje so bile izprašane gluhoneme deklice. Človek mora res strmeti, kako je mogoče, da deklice, ki od rojstva sém prav nič ne slišijo in seveda tudi nikoli prej niso še govorile, tu znajo izvrstno brati, računati, risati itd. Tudi na vprašanja iz krščanskega nauka so točno odgovarjale. Mil. g. prošt so se končno zahvalili samostanu za trud in opominjali deklice, naj bodo hvaležne svoji učiteljici sestri Joani. Hvaležna pa mora biti samostanu tudi cela kranjska dežela, ker toliko gluhonemih deklic bi ostalo brez vsake pomoči, ko bi tega samostana ne bilo. — Potem je bila še skušnja v posamnih razredih. Uspeh je bil res velik. Mnogo učenk je bilo javno pohvaljenih in obdarovanih. Mnogo zanimanja so vzbudila razstavljená ročna dela, n. pr. razne spominske table, krasno vezene podobe svetnikov, cerkvena oprava itd., katera so učenke tekom leta naredile. Končno so učenke

v spodnji sobi priredile mično predstavo s petjem in deklamovanjem. Vsem učenkam se je bralo na obrazu, kako zadovoljne so v tej hiši.

Bog daj samostanu mnogo dobrotnikov in podpornikov, ker čim več gmotne podpore sestre dobé, tem več bodo mogle storiti v korist dežele! Novo prizidano poslopje je že pod streho: do jeseni bo popolno dovršeno.

Iz **Podgrada**. Na svetu se vse suče, in tudi pri nas se je sedaj obrnilo. Bili smo celo večnost brez lastnega dušnega pastirja, sedaj imamo pa zopet svojega župnika, veleč. gospoda Andreja Česenj-a, dosedanjšega kapelana Moravškega. Kako ga je vse željno pričakovalo, pokazal je veličasten vsprejem. Bilo je vse v zastavicah in zelenji, še pomenljivih napisov nisi pogrešal. Koj pri kapeli Matere Božje (Marije Pomagaj) pričakovali so šolarji in šolarice s svojim g. učiteljem novega svojega dušnega vodnika in kateheta. V imenu šolske mladeži pozdravila ga je šolarica in mu podala mičen šopek. Pri župnišču pa je bilo zbranega, dasiravno v delavnik, ogromno ljudstva, ki ga je tudi pozdravilo po svojem zastopniku. Na to je bil v cerkvi blagoslov z Najsvetejšim. Da je pri vsem tem pokalo in gromelo iz topičev, to se tako razume. Spremljevala sta g. župnika velečastiti g. Babnik, župnik topliški in preč. g. župnik Ovsiški, pri cerkvi pa ga je pričakoval dosedanji upravitelj župnijski, preč. g. župnik stopiški, Jakob Porenta. To je bilo v torek, 31. julija. V nedeljo, 5. avgusta pa je bila slovesna inštalacija. Slavnostni govornik je bil veleč. g. župnik topliški, strije slavlencev, ki je res v poljudni besedi razpravljaval o mejsebojnem razmerju župnika do župljanov. Počastil je ta dan g. župnika tudi veleč. g. dekan semiški, Aleš, poleg več drugih gg. duhovnikov in lajikov.

Tako smo prišli počasi zopet do svojega lastnega „gospoda“, in ne damo ga z lepa proč.

Iz **Št. Jerneja**, dne 26. avgusta. Da željam mnogih iz okolice Šent-Jernejške vsrežemo, naznanim, da bode cerkveno „žeganje“ pri podružnici sv. Nikolaja na Gorjancih letos dné 9. septembra, to je v nedeljo na praznik Marijnega presvetega Imena, kateri dan bode ob 10. uri sv. maša s pridigo in darovanjem za cerkvene potrebe. Prosim toraj častilce sv. Nikolaja, posebno pa še tiste, kateri so želeli duhovnega opravila v nedeljo, in v delalnikih zaradi mnovega opravila ne utegnejo iti od doma, da se dné 9. septembra potrudijo k sv. Nikolaju na Gorjance, da pa tudi po svoji moči kak milodar na altar položijo, kajti dolga pri tej cerkvi je še 1650 glđ. 10 $\frac{1}{2}$ kr., kateri se pa zamore izplačati le s samimi prostovoljnimi darovi, ker cerkev nima nobenega premoženja. Zraven tega za tako ubogo cerkev v resnici velicega dolga, je pa še silno veliko popravila in mnogo naprave preskrbeti. Streha zvonika, ker z lesom pokrita, je strohnela; treba jo je nadomestiti z bolj trdno, kositarjevo; v cerkvi stoji le jeden altar, dasiravno ste napravljeni dve stranski kapeli; toda prazni ste — brez kacega altarja, tudi nima še cerkev svojih lastnih zvonov. Cerkev je sicer lepo zidana in tudi precej prostorna, ali žalibog prazna je, in ako ne najde radodarnih usmiljenih dobrotnikov, mora razpasti — v žalost podpisane in vsem častilcem sv. Nikolaja, mogočnega varuha zoper hudo uro in povodnji.

Prosim toraj vse častilce in obiskovalce sv. Nikolaja — usmilit se te cerkve s kakim blagodušnim darom! Prosim pa tudi sploh vse cerkvene dobrotnike, katerim ni mogoče iti na Gorjance, blagovoljnih milo-

darov; vsaki, tudi mali znesek, sprejel bodem s hvaležnim srcem. Bog neskončno pravični ga bode pa na priprošnjo sv. Nikolaja mnogo čer povrnil.

A. Fetich-Frankheim, župnik.

Iz **Vrha pri Vinici**. Dné 18. t. m. ob 1/2 10. uri zvečer je strela udarila v strelvod na stolpu tukajšnje župnijske cerkve, ter ga na spodnjem koncu pod strešnim kapom raztrgala, od tod šinila na stolpov zid pri cerkvenih vratih, raztrgala cerkvena vrata, prebila na dveh krajih zid pri krstnem kamnu, ranila neusmiljeno zid pri dveh oknih na levi strani, odtrgala kos okvira pri stranskem altarju M. B. in užgala venec pritren na okviru M. B. a k sreči je le nekaj šopkov zgorelo. Od tega altarja je strela udarila k majhni podobi M. B. na zidu, sežgala pol venca vpletenege okoli podobe, ugasnila svetilnico, ki je takrat gorela pod to podobo. Tu je odkrila zid in od tod je skočila za veliki altar pod zid in si naredila pot pod milo nebo. — Svetilnico večne luči je strela ugasnila in pol olja se je iz nje razlilo po cerkvenem tlaku. — Toliške škode ne bi radi za 100 glđ. pri cerkvi imeli.

Domače vesti.

(Osebna vest.) Presvitli cesar je Josipu Antonu grofu Barbo-tu Vaksenstanskemu podelil komorniško čast.

(Duhovniške premembe.) Ivan Bartelme, kapelan v Preserju, imenovan je za župnega upravitelja za Spodnji Log (Unter-Lag na Kočevskem, Jožef Seigerschmied, kaplan v Kostanjevici za župnega upravitelja v Zaplano. Anton Medved, kapelan iz Črnomlja, premeščen je v Šmarije, Anton Ščinkovec iz Žužemberka v Staro Loko, Henrik Povše s Krke v Žužemberk, Ivan Zabukovec iz Križevca pri Kostanjevici v Slavino. Novonameščen so kot kapelani naslednji gg. novomašniki oziroma sem. duhovni: Valentin Marčič v Polhovem Gradcu, Frančišek Žužek v Trnovem pri Ilirski Bistrici, Ivan Pristof v Črnomlju, Feliks Knižek v Preserju, Matija Kastelic v Kostanjevici, Ivan Medved v Križevem pri Kostanjevici, Anton Mezek v Selcih, Rafael Winkler v Mirni.

(Premembe.) P. Florus Klinec, frančiškan, pride za učitelja v Novo Mesto. P. Hubert Rant, frančiškan, je šel v sveto deželo.

(Imenovanje.) Gospod poštni oficijal Teodor Vidic, imenovan je poštним oskrbnikom, in gospod Jernej Grošelj, poštним blagajnikom.

(Častnim občanom) imenovala je občina Ambrus deželnega predsednika gospoda barona Heina, dalje gosp. deželnega odbornika Dr. Papeža in dež. poslanca Dr. Ignacija Žitnika.

(Volilni shod) bota priredila deželna poslanca gg. dr. Papež in dr. Žitnik v nedeljo 9. sept. v St. Vidu pri Zatičini.

(Predavanja) o umni živinoreji, navadnih živinskih boleznih in prve pomoči pri njih, o živinski kupčiji itd., bo imel tukajšnji okrajni živinozdravnik g. Otmar Skale in sicer sledeče dni in v sledečih krajih: 2. septembra predpoldne v Šmihelu, popoldne v Stopičah; 16. septembra predpoldne v Toplicah, popoldne v Črmošnjicah (kočevskih); 23. septembra predpoldne v Žužemperku in popoldne v Zagradcu, ter 30. sept. predpoldne v Št. Petru in v Beli Cerkvi, vedno dopoldne po I. sv. maši in popoldne po krščan-

skem nauku, ob ugodnem vremenu na prostem, ob neugodnem pa v dotičnem šolskem poslopju. Opozarjamo živinorejce na ta predavanja in jih vabimo, da se jih mnogoštevilno udeležé.

(Dijaška kuhinja.) Ker prihajajo že sedaj prošnje za hrano v dijaški kuhinji, treba opomniti, da bodo pred vsemi drugimi dobivali ondi hrano oni dijaki, ki so jo dobivali do sedaj po hišah; toda le, ako so zvršili s povoljnim vspehom zadnji semester, in dokler bodo vredni. Drugi se bodo sprejemali, kolikor bodo dopuščavale podpore, po potrebnosti in vrednosti.

(Vabilo.) P. t. udje dijaškega podpornega društva se uljudno vabijo k izrednemu glavnemu zboru, ki se vrši dné 10. t. m. ob 2. popoldne v konferenčni sobi c. kr. gimnazije v Novem mestu. — Na dnevnem redu je prememba pravil gledé ustanovitve dijaške kuhinje.

V Novem mestu, dné 1. septembra 1894.

Načelnštvo.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) Izkaz o poslovanju za mesec avgust 1894. Vloženo je bilo od 44 strank 11786 gld. 25½ kr.; vzdignjeno od 3 strank 75 gld. 39 kr.; stanje vlog 39841 gld. 74 kr.; izplačanih posojil 15760 gld.; naloženo pri družih zavodih 22000 gld.

V Novem mestu, dné 31. avgusta 1895.

Ravnateljstvo.

(V kmetijski bralnici v Novem mestu) bode v nedeljo dné 9. septembra t. l. ob 9. uri dopol. poduk, kako je napraviti prošnje za brezobrestna posojila tistim gospodarjem, katerih vinogradi so od trtne uši uničeni, in kateri jih hočejo zopet na novo zasaditi z ameriškimi trtami; dalje, kako je prositi za ameriške trte iz državne trtnice v Kostanjevici in iz deželne trtnice v Ljubljani. — Ker je zdaj zadnji čas za vlaganje takih prošenj, prosimo, da pridejo prizadeti gospodarji imenovano nedeljo v kmetijsko bralnico, kjer se jim bode vsa stvar na drobno razložila.

(Bolnišnica usmiljenih bratov v Kandiji) ima vedno napolnjene svoje prostore. Lahko si mislimo, koliko gospode to stane; gotovo so potrebni in vredni vsake podpore. Letos je jako dobra letina, bodi Bogu hvala! Zato upamo, da se bodede dobri Dolenjci res skazali, ko pride v kratkem usmiljeni brat prosit darov za bolnišnico. Ta ali uni jo bode še potreboval, ako ne sam, pa kečo njegovih bližnjih znancev, prijateljev. Prosimo Vas, bodite dobri, radodarni, dajte obilo — vsaj daste za trpine bolnike. Opomnimo pa pri tem še, da gospodje usmiljeni bratje potrebujejo prav posebno tudi za bolnike z ranami prtenine. Za to je dobro vse — stare raztrgane platnene hlače, srajce ali karkoli. Mesto proč vreči take reči — je raje pošljite v Kandijo usmiljenim bratom!

(Kmetijska podružnica v Novem mestu) je imela 6. avgusta odborovo sejo, pri kateri se je poročalo o sprejetji predlogov pri obnem zboru v Ljubljani in o prireditvi prešičje razstave v Novem mestu. Navzoči so bili: odborniki gg. Borštnar, Perko, Peterlin, Rohrman in Skale. — Gledé prešičje razstave se je ukrenilo, da jo je prirediti na prostoru pred vojašnico, in da je za ta prostor prositi sl. c. kr. gimn. ravnateljstvo v Novem mestu. Dalje ima biti razstava ločena v dva oddelka, namreč v oddelek za plemene prešiče in oddelek za pitane prešiče. V prvem oddelku delile se bodo premije posameznim živalim in celim skupinam. Za premije tekmujejo pri posameznih živalih mrjasci za spuščanje

pripravni, svinje s praseti ali pa breje in mladi mrjasci in svinje do starosti 10 mescev. V drugem oddelku za pitane prešiče se bodo delile premije peršutnikom in starejim pitanim prešičem. — Za vsak oddelek napraviti je 15 premij po 20 in 10 kron. Skupaj ima biti razdeljenih tedaj 30 premij poleg priznalnih diplom. Gospodarji, kateri želijo razstaviti svoje živali, se morajo zglasti do 1. oktobra pri kmetijski podružnici pisмено ali ustmeno ter povedati koliko in kake živali nameravajo razstaviti. To je potrebno, da zamore odbor pripraviti potrebne prostore za posamezne oddelke. Na dan razstave t. j. 22. oktobra t. l. imajo biti do 8. zjutraj že vsi prešiči na razstavišču.

(Prešičja razstava v Novem mestu.) S tem opozarjamo vse gospodarje na predstoječe poročilo in jih prosimo, da se zglastijo za razstavo in naznajo kmetijski podružnici v Novem Mestu, kake prešiče mislijo razstaviti, ker le potem je mogoče pripraviti potrebne ograje za razstavo. Kdor se ne bode zglastil, ne bo dobil primernega prostora v razstavi. Zglasti se je zadnji čas do 1. oktobra t. l.

(Vodovod.) Gospod deželni inženir Hraski biva nekaj dni tukaj, in je preiskaval že vse bližnje kraje, kjer je dobiti dobre pitne vode. Na Gorjancih „Gospodična“ je premajhna, poleg tega silno daleč; Kartelevo, Prečina, Cegelnica itd., povsod premalo vode ali neprilična lega. V Stopičah pa jo je dovolj in posebno dobre vode, toraj se je gosp. inženir tega studenca poprijel, in sedaj izdeljuje načrt, po katerem bi tudi bližnje večje vasi dobile vodo napeljano. To bi bila tudi za Stopiško faro velika dobrota, ker po strašnih strminah hodijo po vodo.

(Glas iz občinstva.) Slavni mestni zastop je že davno sklenil, da se nadomesti raztrgani tlak v Cerkveni ulici s sposobnejšim, a sl. županstvo je menda vsled obilih skrbi za mestni blagor pozabilo izvršiti ta važni sklep. Rečena ulica, katero rabi zaradi kapi-teljske cerkve, daykarije itd. izvanredno mnogo ljudi, gotovo ni s sedanjim tlakom mestu v kras in je v vlažnem vremenu in celo po zimi hoja po njem zelo nevarna. Prosimo toraj sl. mestno županstvo, da nas kar prej mogoče reši tega srednjeveškega tlaka ter mu bo občinstvo za to dobroto gotovo hvaležno.

(Odlikovanje.) Za knezoškofijske duhovne svétnike so imenovani naslednji č. gg.: Fran Dovgan, proš nemškega reda v Metliki, dr. Ivan Svetina, c. kr. profesor v Ljubljani in Anton Peterlin, župnik v Šmihelu pri Novem Mestu.

(Poslanec g. profesor Šuklje rešitelj.) 28. avgusta, sejmski dan, hotel je neki 16 let star kmetski fantič, kateri se je s svojim očetom iz Brežic na sejm v Novo Mesto pripeljal ter v gostilni pri Štemburji v Kandiji ustavil, v Krki pred gostilnico konja napajati. V ta namen je zajahal konja, ta pa se je pregloboko v Krko zapodil in, — ali ni znal plavati, ali ga je ravno takrat mrtvoud zadel ali krč napadel — takoj se je začel potapljati. Fantič, plavanja nezmožen, se oklene krčevito konja okolu vratu in glave, vpijoč na pomoč. Več ko 200 ljudij se je na bregu nabralo, vendar se nihče ni upal v vodo. Ko je že fantič pod vodo zginil, pride g. drž. in dež. poslanec, prof. Šuklje, kateri je brez vsega obotavljanja si hitro sèzul čevlje, odvrigel suktnjo in klobuk, šel v vodo, ter fantiča, ki je zopet vrh vode prišel, urno pod pazduho zgrabil. Ker je bil fantič že brez-zavesten in se je še vedno trdno z eno roko konja držal, jelo je tudi g. Šukljeja pod vodo vleči; bil je tudi on v veliki nevarnosti utoniti, tem bolj, ker se

je mej fantičem in konjem tako zapletel, da si že skoraj ni mogel pomagati. K sreči priteče Štemburjev natakar z dolgim fižolovim kolom ter ga prof. Šukljeju poda; ta prime z eno roko kol, z drugo fanta in se dá tako potegniti na suho. Fantin prišel je zopet k zavesti, prof. Šukljeju se ni nič žalega zgodilo. Čast hrabremu možu!

(V Višnji Gori) je ondotni g. župnik Jakob Razpotnik 12. avgusta praznoval 25 letnico, odkar tam župnikuje.

(Prepovedan živinski uvoz.) C. kr. deželna vlada za Kranjsko je prepovedala uvažati parkljato živino (govedo, ovce, koze in prešiče) iz hrvaško-slovenskih velikih županij: Zagreb, Osek, Reka, Modruš in Požega na Kranjsko ter bo vsak prestopnik te prepovedi ostro kaznovan.

(Nesreča.) Pri sv. Primožu, studenske fare, je 14. avgusta popoldne ob 1/25. padel z zvonika 50 letni tesar Anton Pavlič iz Spodnjega Tuhinja. Umrl je ob 7. zvečer.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Zatičino-Višnjogoro) priredi dne 2. septembra 1894 v gostilni „Poličanskega“ v Zatičini veselico, katere čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cilila in Metoda. Pričetek veselice ob 3. uri popoldne. Vspored obseza govor, petje in tombolo.

(Katoliški shod) na Pristavi poleg Tržiča je priredilo 19. avgusta katoliško politično društvo. Govorili so: Poslanec Fr. Povše, poslanec dr. I. Žitnik in dr. Krek o jako zanimivih stvareh, o katerih je bilo posebno ondotne prebivalce potreba poučiti. Zbralo se je okolu 2000 ljudi, ki so gg. govornikom burno pritrjevali.

(Nov most čez Savo pri Radečah) je bil slovesno otvorjen v nedeljo 26. avgusta.

(Živinska kuga na parkljih in gobcu) se je zopet prikazala na Hrvaškem celo blizu kranjske meje; zato deželna vlada kranjska prepoveduje dovažanje in prevažanje te živine na Kranjsko ali skozi Kranjsko iz velikih županij Zagreb, Osek, Reka, Modruš in Požega.

(Posvečevanje nedelje in praznikov.) Deželna vlada kranjska je z ozirom na željo deželnega zbora z dné 17. februarija t. l. opozorila svoje urade, naj strogo pazijo, da se določbe o praznovanju nedelj in praznikov vestno izvršujejo in naj se po § 75. obrtnega reda poslom omogoči, da grede te dni k službi božji.

(Letno izvestje c. kr. obrtnih strokovnih šol) v Ljubljani za l. 1894 sporoča, da je to šolo letos obiskovalo 59 učencev, koncem leta 43. Razven tega je 109 učencev obiskovalo javno risarsko šolo. V strokovno šolo za umetno vezenje in šivanje čipk je hodilo 57 učenk. Dečke je podučevalo razven vodje 10 učiteljev, deklice pa tri učiteljice in trije učitelji. Izmed vseh so le trije zvršili šolo z nepovoljnim uspehom.

(Nakupovanje konj za c. in kr. vojno.) Vsled prikupovanja samostalnega konjerejskega odseka c. kr. kmetijske družbe kranjske je c. in kr. vojno ministerstvo odredilo z odlokom z dné 2. avgusta t. l., št. 1865/3, da bode uradovala asentna komisija za remonte ter kupovala konje za c. in kr. vojno v ponedeljek, dné 10. septembra dopoldne v Št. Jarneji. Podpisani odsek pozivlje vse kranjske, zlasti pa dolenske konjerejce, naj pripeljejo pred imenovano komisijo tiste svoje konje, ki so na prodaj ter sposobni za vojno. — Konjerejci! Podpisani odsek se je trudil,

da je dosegel ta velevažni čin visokega c. in kr. vojnega ministerstva, ki naj naredi našo konjerejo bolj dobičkonosno, a sedaj je pa ležeče na Vas, da pripeljete pred asentno komisijo obilo sposobnih konj, vsled česar se bode to nakupovanje vršilo redno vsako leto ter bode potem mogoče konjerejcem svoje konje bolje in laže prodajati. Pripeljite pa svoje konje skrbno osnažene, pravilno podkovane, z ostrizenimi biclji, z lepo uravnano grivo in ravno takim repom. Vadite zadnje dni svoje konje tudi v prepeljavanji, da se pokažejo lepi in gosposki.

Samostalni konjerejski odsek c. k. kmet. družbe kranjske. V Ljubljani, dné 15. avgusta 1894.

(Program konjske dirke v trab v Št. Jarneji), katera bode v ponedeljek, dne 10. septembra, in sicer v prvih dveh oddelkih samo za kmetske posestnike, t. j. take, ki svoja zemljišča tudi sami obdeljujejo, v drugih oddelkih za vse brez izjeme. Dirka bode dné 10. septembra (dan premojanja konj) popoldne ob 2. uri v Št. Jarneji, in sicer na novo prirejenem dirkališči. I. Dirka tri- in štiriletnih kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 1600 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, če pride v 4 minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 200 kron; drugo (državno) darilo 100 kron; tretje (deželno) darilo 50 kron. II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in kobil. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, če pride v šestih minutah na cilj. Prvo (državno) darilo 100 kron; drugo (deželno) darilo 50 kron; tretje (deželno) darilo 25 kron. III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj pol leta lastnina enega in istega kranjskega posestnika. Daljava 2400 metrov. Ako se oglasi samo en tekmovalec, dobi prvo darilo le tedaj, če pride v šestih minutah na cilj. Prvo (deželno) darilo 100 kron; drugo (deželno) darilo 50 kron; tretje (deželno) darilo 25 kron; četrto (deželno) darilo 25 kron. IV. Gosposka dirka s parom konj brez razločka na spol in starost konj. Daljava 2400 metrov. Dirka se vrši le tedaj, če se zglasé trije tekmovalci. Častno darilo konjerejskega odseka: Srebrna namizna oprava v vrednosti 100 kron. — Udeležitev pri dirki je zglasiti pismeno, ali pa na dan dirke tudi ustno, najpozneje do 12 ure opoldne občinskemu uradu v Št. Jarneji. Za udeležitev v I, II. in III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1 gld., v IV. oddelku 2 gld. vstopnine. — Podrobnejše določbe so razvidne na plakatih.

Samostojni konjerejski odsek c. k. kmet. družbe kranjske. Francišek Povše, predsednik.

Listnica uredništva.

Zaradi pomanjkanja prostora je izostalo:

Zahvala za darove pogorelcem na Zajčjem vrhu.

Zahvala vodstva družbe sv. Cirila in Metoda.

Nekaj dopisov.

G. M. K. v Portersville Tulare County v Californiji. Vaš dopis ni za časnik, ker pišete le o zasebnih stvareh. Sploh pa bi tudi svojim belokranjskim rojakom gotovo ž njim ne ustregli, ker Vi v tujini ne morete soditi o njih razmerah.

Darovi za napravo dijaške kuhinje v Novem Mestu:

G. A. Kalan 3 gld., g. A. Čebašek, prelat 5 gld., g. A. Hočevar, župnik 7 gld., Iv. Tomažič, župnik 2 gld., F. Erker, kapelan 3 gld., Jakšič župnik 24 gld., J. Vintar, kapelan 10 gld., Jos. Krese 2 gld., J. Lovšin 1 gld., Viktor Steska 2 gld., Jak. Stariha, dekan 15 gld., župn. Miha Zupan 15 gld., kan. Urbas 5 gld., kapl. K. Dornik 5 gld., Neimenovan duhoven 20 gld.

Loterijske številke.

Trst 18. avgusta	67	71	75	88	13
Gradec 25. „	23	73	5	47	63

Zahvala.

Za mnoge dokaze prijateljskega sočutja mej boleznijo in o smrti ter za obilno spremstvo našega nepozabljivega soproga, ozir. očeta, deda, pradedu, brata, zeta, tasta in svaka, gospoda

Fran-a Petrič-a,

vpokojenega c. kr. davčnega uradnika,

k njega zadnjemu počitku, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, čč. duhovščini, gg. c. kr. davčnim in gg. uradnikom drugih c. kr. uradov, slav. c. kr. žandarmeriji, gg. vodji in učiteljema iz Grma, posebno še gg. nosilcem in sosedom za njih trud in sploh vsem blagim spremljevalcem, svojo najiskrenejšo zahvalo.

Kandija pri Novem mestu, 24. avgusta 1894.

(72)

Žalujoči ostali.

Vsem prijateljem in znancem pri katerih se vsled mojega odhoda iz Dolenjske v Gorenjsko nisem mogel osebno posloviti, kličem tem potom:

„Bog Vas živi!“

Kranj meseca avgusta 1894.

Janko Oman,
c. kr. davčni vežbanec.

Oznanilo.

Prihodnjo pomlad stavilo se bo v Cerkljah pri Krškem novo župnišče. Vse delo s pripravo in vožnjo vred je cenjeno na 10114 gld. 7 kr. in sicer:

Zidarska dela	6013	gld.	23	kr.
Kamnoseška	154	„	40	„
Tesarska	1146	„	58	„
Mizarska, ključavničarska in steklarska	1534	„	15	„
Lončarska	314	„	—	„
Barvarska	132	„	39	„
Kleparska	231	„	32	„
Kroyska	294	„	—	„
Slikarska	117	„	—	„
Raznoterosti	177	„	—	„

Skupaj 10114 gld. 07 kr.

Minuendo dražba vršila se bo dne 24. sept. 1894 ob 10. uri dopoldne v tukajšnjem župnišču. Jamčevine položiti je 10%. Načrti in proračun so na ogled pri župnem uradu. (174—1)

Cerklje, dne 20. avgusta 1894.

Anton Gabrič,
načelnik stavbinega odbora.

Šivalni stroj

(177) (system Weehler & Wilson), dobro ohranjen, je na prodaj za 8 gld.

Več se izve v gostilni pri „Dolenjski železnici“.

(160)

Zahvala.

Dunajski dve rodbini se gospej Millicevi serčno zahvaljujeta za prijazni sprejem in dobro oskrbovanje za časa bivanja v Toplicah.

Na svidenjel!

Št. 8506.

Razpis.

Na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu. — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom — izpraznjenih je

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1894/95, katero se prične 3. novembra t. l.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in z dobrim vspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in poduk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. Plačujoči učenci, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. eksternisti, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino

Lastnoročno pisane slovenske prošnje ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 20. septembra 1894

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričevalo dovršene ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župniško spričevalo o lepem vedenju.

Prošnjam za sprejem proti plačilu priložiti je revers ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca. (175—1)

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani dne 24. avgusta 1894.

Zgubil se je

v ponedeljek 27. avgusta kacih 16 let star, božjasten in vsled tega slaboumen fantič

Janez Grmovšek.

Fant je trdne postave, bil je bos in brez kamžole. Sprednja dva zoba mu manjkata. Od doma Gorenje vasi, občine Velike Loke, šel je ob 8. uri jutraj proti Čatežu, čez malo Loko do vasi Štefan pri Trebnjem, kjer ga je še nekdo videl.

Kdor bo kaj o njem vedel povedati, naj blagovoli naznaniti sodnji v Trebnjem, ali pa županstvu v Vel. Loku.

(176)

Janez Kamin iz Dol. vasi,
oskrbnik gornjega.